

Brüssel görüşünün pərdəarxası...

Qərbin geosiyasi maraqları Ermənistanı hərəkətləndirən əsas amildir

"NATO baş katibi Yens Stoltenberqin Paşinyanla görüşündən sonra aprelin 5-də Brüsseldə ABŞ-Aİ-Ermənistan arasında görüşün keçirilməyə qərar alınmışdı. Görüş çərçivəsində Ermənistanla təhlükəsizlik təminatları verilməyi bildirilirdi. Bunu həm ABŞ, həm də Aİ rəsmiləri təsdiq edirdilər. Lakin Azərbaycan Xarici İşlər Nazirliyi məsələ ilə bağlı sət mövqeyini ifadə edərək narazılığını bildirdi".

Bu sözləri "Azərbaycan" qəzetinə Milli Məclisin deputatı Elşad Mirbəşiroğlu deyib. Deputat bildirib ki, aprelin 3-də ABŞ Dövlət katibi E.Blinken, həmin ayın 4-də isə Avropa Komissiyasının Prezidenti Ursula fon der Lyayen prezident İlham Əliyevə zəng edərək özlərinə bəraət qazandırmağa çalışdılar. Bu göstərdi ki, Qərbin Ermənistanla bu formatda görüşü heç də sağlam niyyətə söykənmir. Azərbaycan XİN-in bəyanatında da bu, öz ifadəsini aydın şəkildə tapdı. Yəni kollektiv Qərb Ermənistandan öz maraqları üçün alət kimi istifadə et-

mək istəyir. Ermənistan da bunun müqabilində Azərbaycana qarşı dəstək gözləyir.

E.Mirbəşiroğlu hesab edir ki, Brüssel görüşündə əsas məsələlərdən biri də Ermənistanın onun alət rolunda çıxış etməsinin müqabilində nələrin verilməyinin müzakirəsi olub. Yəni məsələnin görünən tərəfdən başqa görünməyən tərəfləri də var. Görüşün bu tərəfləri isə rahatlıq doğurur. Ermənistanla 270 milyon avro, 65 milyon dolların verilməyinin vəd edilməsi fikri yayındırmaq məqsədi daşıyır. Həqiqətən də əsas məqsəd bundan ibar-

rət idisə, Ermənistanla dəstək bundan qat-qat artıq şəkildə ifadə oluna bilərdi. Bunlar simvolik rəqəmlərdir. "Dörd il müddətində qrant formasında 270 milyon avronun verilməyini vədinin ortada olması da göstərir ki, Qərb sadəcə olaraq fikri yayındırmaq məqsədilə deklarativ xarakterli yardım niyyətini açıqlayır. Məsələnin görünməyən tərəfi Qərbin Cənubi Qafqazda əsas geosiyasi rəqibi Rusiyaya qarşı ikinci cəbhə yaratmaq istəyidir. Avropa Ermənistandan plasdarm kimi istifadə etmək niyyətindədir. Sözsüz ki, Ermənistanla vəd verilən yardım hazırkı vəziyyətdə hansısa ciddi nəticələrə gətirib çıxara və Ermənistan Rusiyanın mövcud olduğu platformalardan tam uzaqlaşdırıla bilməz", - deyərək əlavə edib.

Ermənistanla Rusiya arasında ticarət dövriyyəsinin təxminən 7,2

milyard dollar təşkil etdiyini deyən deputat qeyd edib ki, bu gün Qərb buna alternativlər təklif etmək gücündə, hətta niyyətində də deyil. Ermənistanda istehsal edilən məhsulların təxminən 35-40 faizi Rusiyaya bazarlarında satılır. Qərb belə bir bazar təklif edə bilməyəcək. Onların başlıca məqsədi Rusiya ilə Ermənistan arasında gərginlik ya-

ratmaqdır. Bunun Ermənistanla necə baha başa gələcəyi isə Qərb üçün maraqlı deyil. Yəni Ermənistan üzərində geosiyasi eksperiment aparmaq istəyirlər. Belə bir təcrübəni Ukrayna üzərində apardılar, indi bu ölkənin vəziyyəti göz önündədir.

Bir neçə gün əvvəl Avropa İttifaqının xarici işlər və təhlükəsizlik siyasəti üzrə ali nümayəndəsi Cozef Borelin Qərbin Ukrayna üçün deyil, Avropaya lazım olduğundan və ABŞ-nin maraqlarına cavab verdiyindən dəstək olduğunu deyən deputat vurğulayıb ki, heç utanmadan, çəkinmədən öz dilləri ilə Ukraynanı öz maraqlarına görə Rusiyaya qarşı istifadə etdiklərini bildirirlər. "Qərbin bu yanaşması post-neokolonializm kimi səciyyələndirilə bilər. Yəni Qərb artıq ayrı-ayrı ölkələri onların resurslarından isti-

fadə etməklə geosiyasi rəqiblərinə qarşı qoyur və ya geosiyasi maraqlarını təmin edir. Bu baxımdan, eyni yanaşmanı Ermənistanla münasibətdə də tətbiq etmək istəyirlər. Bu da Ermənistan üçün çox acınacaqlı nəticələrə gətirib çıxara bilər. Digər təcrübələr də bunu göstərir", - deyərək müsahibim əlavə edib.

Onun sözlərinə görə, Ermənistan həm də Qərbin onun təhlükəsizliyi üçün təminatların verilməsinə əsasın olduğu görüntüsünü yaratmağa çalışır. Məsələn, şərti sərhəd boyunca silahlı qüvvələrini toplayır, Azərbaycana qarşı təxribatlar törədir, mövqelərimizi atəşə tutur. Məqsədi də Azərbaycanın cavab reaksiyasına nail olmaqdır ki, kollektiv Qərb də Ermənistanla "təhlükəsizlik təminatının verilməsinə öz cəmiyyətlərini inandırсын. Çünki Avropa ölkələrində əhali ayrı coğ-

rafiyalara dəstəklərin göstərilməsinə qarşıdır. Bu cür dəstəklər həmin ölkələrin birbaşa sosial-iqtisadi vəziyyətinə mənfi təsir göstərir və əhalinin həyat şəraitinin pisləşməsinə gətirib çıxarır. Ona görə də Aİ və ABŞ öz cəmiyyətləri ilə ehtiyatlı davranmağa çalışırlar. Sözsüz ki, Ermənistan heç bir halda Azərbaycana qarşı gəlmək, müharibə aparmaq gücündə deyil. Yaxın illərdə onların belə imkanı olmayacaq. Sadəcə olaraq Cənubi Qafqazda gərginlik elementləri yaradıla bilər ki, bunun da ən böyük təhlükəsi Ermənistanla olacaq. Çünki bu ölkədə siyasi rejim müstəqil deyil, öz maraqları ortada yoxdur. Qərbin geosiyasi maraqları Ermənistan hakimiyyətinə hərəkətləndirən əsas amildir.

Ə.QARDAŞXANOVA,
"Azərbaycan"